

Ochrana oznamovatelů

Zásady podání Oznámení dle zákona č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů (dále jen Zákon)

Tyto Zásady závazným způsobem upravují problematiku Ochrany oznamovatelů při podávání oznámení protiprávního jednání, jak je tato problematika zavedena a uplatňována v rámci činnosti Centra Anabell, z. ú., IČ: 266 06 518, se sídlem Masarykova 506/37, Brno-město, 602 00 Brno (dále jen Centrum Anabell nebo ústav).

Tyto Zásady konkrétně upravují:

- a) podávání a postup posuzování Oznámení o možném protiprávním jednání,
- b) podmínky poskytování ochrany fyzické osobě, která oznámení učinila (dále jen Oznamovatel).

I. Na jakém právním základě je Oznamovatelům poskytována právní ochrana

Ochrana oznamovatelů je s účinností od 17. 12. 2021 poskytována Oznamovatelům na základě směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937, o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie. Do českého právního řádu byla transponována zákonem č. 171/2023 Sb. o ochraně oznamovatelů s účinností k 1. 8. 2023.

II. Co se rozumí pod pojmem „Oznámení“

Oznámením se rozumí ústní nebo písemné oznámení fyzické osoby, jehož obsahem jsou informace o možném protiprávním jednání, ke kterému došlo nebo má dojít u osoby, pro niž Oznamovatel, byť zprostředkovaně, vykonával nebo vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nebo u osoby se kterou Oznamovatel byl nebo je v kontaktu v souvislosti s výkonem práce nebo jiné obdobné činnosti, o jehož spáchání se Oznamovatel dozvěděl v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností a které:

- a) má znaky trestného činu;
- b) má znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100 000 Kč;
- c) porušuje zákon o ochraně oznamovatelů
- d) nebo porušuje jiný vnitrostátní právní předpis nebo předpis Evropské unie v oblasti:
  1. finančních služeb, povinného auditu a jiných ověřovacích služeb, finančních produktů a finančních trhů,
  2. daně z příjmů právnických osob,
  3. předcházení legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu,
  4. ochrany spotřebitele, a bezpečnosti a souladu s požadavky na výrobky podle právních předpisů,
  5. bezpečnosti dopravy, přepravy a provozu na pozemních komunikacích,
  6. ochrany životního prostředí, bezpečnosti potravin a krmiv a ochrany zvířat a jejich zdraví,

7. radiační ochrany a jaderné bezpečnosti,
8. zadávání veřejných zakázek, veřejných dražeb a hospodářské soutěže,
9. ochrany vnitřního pořádku a bezpečnosti, života a zdraví,
10. ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů,
11. ochrany finančních zájmů Evropské unie, nebo fungování vnitřního trhu včetně ochrany unijních pravidel hospodářské soutěže a státní podpory (§ 2 zákona).

V § 3 zákona jsou vyjmenovány skutečnosti, kdy Oznámením lze výjimečně porušit smluvní nebo zákonné povinnosti (např. povinnost mlčenlivosti), domnívá-li se Oznamovatel, že jejich porušení povede k rozkrytí nezákonné činnosti a naopak jsou zde vyjmenovány informace, jejichž uvedení v Oznámení není za Oznámení považováno.

U Oznamovatele se nepředpokládá, že by disponoval expertní znalostí, která by mu umožnila bezchybné či detailní právní posouzení oznamovaného protiprávního jednání a proto není povinen je uvádět.

Oznámení musí obsahovat údaje o jménu, příjmení a datu narození, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost Oznamovatele; má se za to, že údaje o totožnosti Oznamovatele jsou pravdivé. Oznámení nemusí obsahovat údaje podle předchozí věty, pokud bylo podáno osobou, jejíž totožnost je Příslušné osobě podle § 10 zákona nebo státnímu zaměstnanci podle § 13 zákona známa.

III. Kdo může oznámení podat

Oznámení může podat (Oznamovatelem pro účel zákona je) **fyzická osoba, která vykonává či vykonávala** pro Centrum Anabell práci nebo jinou obdobnou činnost, v souvislosti s níž Oznámení podává. Práci nebo jinou obdobnou činností se pro účely zákona rozumí:

- závislá práce vykonávaná v základním pracovněprávním vztahu,
- služba,
- samostatná výdělečná činnost,
- výkon práv spojených s účastí v právnické osobě,
- výkon funkce člena orgánu právnické osoby,
- plnění úkolů v rámci činnosti právnické osoby, v jejím zájmu, jejím jménem nebo na její účet,
- správa svěřenského fondu,
- dobrovolnická činnost,
- odborná praxe, stáž, nebo
- výkon práv a povinností vyplývajících ze smlouvy, jejímž předmětem je poskytování dodávek, služeb, stavebních prací nebo jiného obdobného plnění.

IV. Co se rozumí pod pojmem „Odvětné opatření“

Zákon zakazuje uplatnit vůči Oznamovateli či jiné chráněné osobě jakékoliv Odvětné opatření.

Odvětným opatřením se rozumí jednání v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností oznamovatele, které bylo vyvoláno Oznámením, a které Oznamovateli může způsobit újmu.

Za splnění těchto podmínek je Odvětným opatřením zejména:

- rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou,
- zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti,
- odvolání z místa vedoucího zaměstnance,
- uložení kárného opatření nebo kázeňského trestu,
- snížení mzdy nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku,
- diskriminace,
- přeložení nebo převedení na jinou práci nebo na jiné služební místo,
- služební hodnocení nebo pracovní posudek,
- ostrakizace,
- neumožnění odborného rozvoje,
- změna rozvržení pracovní doby,
- vyžadování lékařského posudku nebo pracovně lékařské prohlídky,
- výpověď nebo odstoupení od smlouvy, nebo
- zásah do práva na ochranu osobnosti.

Právo na přiměřené zadostiučinění

Ten, kdo nesmí být vystaven Odvětnému opatření, má právo na přiměřené zadostiučinění, byla-li mu odvětným opatřením způsobena nemajetková újma.

Vzdání se ochrany před odvětným opatřením

Ke vzdání se práva na ochranu před odvětným opatřením se nepřihlíží. (§ 4, § 5 a § 6 zákona).

V. Co se rozumí pod pojmem „Oznamovací systém, vnitřní Oznamovací systém a externí Oznamovací systém“

1. Oznamovacím systémem se rozumí soubor možností a cest, jakými lze protiprávní jednání či jiné porušování právní povinnosti oznámit.

2. Vnitřním Oznamovacím systémem se rozumí oznamovací systém, který Centrum Anabell zavedlo pro přijímání Oznámení o možném protiprávním jednání či o jiném porušování právní povinnosti a pro jeho posuzování a vytvořilo podmínky pro plnění povinností stanovených pro organizace (povinné subjekty) v § 9 zákona.

3. Externím Oznamovacím systémem je systém zavedený a spravovaný Ministerstvem spravedlnosti ČR.

Všichni Oznamovatelé se mohou s podáním Oznámení obracet na **Ministerstvo spravedlnosti, Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2**, jakožto na tzv. externí Oznamovací systém.

Poradenství pro Oznamovatele: Osoby zvažující podání Oznámení o protiprávním jednání se před podáním vlastního Oznámení mohou bezplatně a důvěrně obrátit na Ministerstvo spravedlnosti písemně (oznamovatel@msp.justice.cz) či ústně (tel.: +420 221 997 840) s žádostí o konzultaci v této věci.

Přímé podání lze učinit přes formulář Ministerstva spravedlnosti [Chci podat oznámení – veřejnost – Oznamovatel \(justice.cz\)](#).

VI. Podání Oznámení protiprávního jednání a jeho obsah

Oznamovatel protiprávního jednání podle zákona o ochraně oznamovatelů by měl v ideálním případě postupovat tak, že své oznámení podá nejprve interně u organizace (nejčastěji svého zaměstnavatele), u níž k protiprávnímu jednání dochází. Oznamovateli je zabezpečena možnost oznámit protiprávní jednání bez obav z uplatnění Odvetného opatření. Oznámení lze také podat prostřednictvím externího Oznamovacího systému Ministerstva spravedlnosti anebo učinit Oznámení prostřednictvím orgánů činných v trestním řízení. Institut zveřejnění (prostřednictvím médií apod.) se doporučuje využít až po neúspěšném vyřízení podaného Oznámení způsoby popsány v předchozí větě. Oznamovateli je zaručena maximální možná míra ochrany, zejména pak zajištění anonymity a zajištění důvěrnosti informací uvedených v Oznámení.

Obsah Oznámení:

Oznámení má obsahovat:

- a) datum podání Oznámení;
- b) jméno, příjmení, datum narození a kontaktní údaje Oznamovatele;
- c) oblast působnosti dle Zákona (viz. článek II.);
- d) shrnutí podstaty a obsahové stránky Oznámení, včetně identifikace osob, vůči kterým je Oznámení směřováno, je-li jejich totožnost známa;
- e) důkazy, na jejichž základě je Oznámení podáváno;
- f) má se za to, že údaje o totožnosti Oznamovatele jsou pravdivé.

Anonymní oznámení nemá účinky řádně podaného Oznámení a v rámci vnitřního Oznamovacího systému nebude posuzováno.

Vnitřní Oznamovací systém v Centru Anabell:

Vedením vnitřního Oznamovacího systému Centra Anabell je pověřena tzv. „Příslušná osoba“. Oznámení bude v rámci vnitřního Oznamovacího systému přiděleno Příslušné osobě, která má povinnost Oznámení ve stanovené lhůtě zpracovat a o výsledku posouzení vždy vyrozumět Oznamovatele.

Na pozici Příslušné osoby pro činnosti dle § 11 zákona jmenovalo Centrum Anabell paní **Mgr. Evu Slezákovou, ředitelku Centra Anabell.**

Kontaktní údaje Příslušné osoby jsou telefon: 542 214 014 a e-mailová adresa: eva.slezakova@anabell.cz.

Příslušná osoba postupuje při výkonu své činnosti podle tohoto zákona nestranně a zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti podle zákona, a to i po ukončení výkonu této činnosti.

Oznamovatel může Oznámení podat v zásadě libovolným způsobem, tedy **písemně, ústně (např. telefonicky) nebo osobně.**

K podání Oznámení prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému může Oznamovatel využít:

- listinné oznámení, které je možné zaslat na adresu ústavu: Centrum Anabell, z. ú., Masarykova 506/37, Brno-město, 602 00, s označením obálky „Oznámení – neotevírat, určeno výhradně k rukám Mgr. Evy Slezákové“,
- e-mailovou adresu: eva.slezakova@anabell.cz,
- datovou schránku: spi8f33,
- telefonní linku: 542 214 014, a to každý pracovní den od 8 do 16 hod.,
- osobní jednání: po předchozí telefonické nebo e-mailové dohodě s Příslušnou osobou.

Poučení o vědomě nepravdivém oznámení

Fyzické osobě, která podá vědomě nepravdivé oznámení, nenáleží ochrana před Odvetnými opatřeními. Oznamovatel se dopustí přestupku tím, že podá vědomě nepravdivé oznámení, za což lze uložit pokutu do výše 50 000 Kč.

VII. Postup po podání Oznámení

1. Příslušná osoba přijímá Oznámení podané prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému. Pokud Oznamovatel žádá o podání Oznámení ústní formou, Příslušná osoba zajistí, aby tak mohl učinit zpravidla ve lhůtě 14 dnů od podání žádosti. přijímá a posuzuje důvodnost Oznámení podaného prostřednictvím vnitřního Oznamovacího systému.

2. O přijetí Oznámení je Příslušná osoba povinna do 7 dnů ode dne jeho přijetí písemně vyrozumět Oznamovatele, ledaže

a) Oznamovatel výslovně požádal Příslušnou osobu, aby ho o přijetí Oznámení nevyrozumívala, nebo

b) je zřejmé, že vyrozuměním o přijetí Oznámení by došlo k prozrazení totožnosti Oznamovatele jiné osobě.

3. Příslušná osoba je povinna posoudit důvodnost Oznámení a písemně vyrozumět Oznamovatele o výsledcích posouzení do 30 dnů ode dne přijetí oznámení. V případech skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát. O prodloužení lhůty a důvodech pro její prodloužení je Příslušná osoba povinna Oznamovatele písemně vyrozumět před jejím uplynutím.

4. Zjistí-li Příslušná osoba při posuzování důvodnosti Oznámení, že nejde o Oznámení podle zákona, bez zbytečného odkladu o tom písemně vyrozumí Oznamovatele.

5. Je-li Oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná Osoba povinnému subjektu navrhne opatření k předejití nebo nápravě protiprávního stavu. Je-li Oznámení podáno u Příslušné osoby Povinného subjektu, pro který Oznamovatel nevykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, navrhuje Příslušná osoba nápravná opatření osobě, pro kterou Oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nevyklučuje-li to povaha věci. Nepřijme-li Povinný subjekt opatření navržené Příslušnou osobou, přijme k předejití nebo nápravě protiprávního stavu jiné vhodné opatření; to neplatí, jde-li o opatření navržené jiné osobě než Povinnému subjektu, který tuto Příslušnou osobu určil. O přijatém opatření Povinný subjekt neprodleně vyrozumí Příslušnou osobu, která o něm bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí Oznamovatele.

6. Není-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, Příslušná osoba bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí Oznamovatele o tom, že na základě skutečností uvedených v Oznámení a z okolností, které jí jsou známy, neshledala podezření ze spáchání protiprávního jednání, nebo shledala, že Oznámení se zakládá na nepravdivých informacích, a poučí Oznamovatele o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci

V Brně dne 15. června 2025

PhDr. Ing. Jana Sladká Ševčíková,
statutární zástupkyně Centra Anabell, z. ú.